

גלגל קטנון

חוויה החזקה ביותר של נערי
 קשורה בפסוק בן 15 מילים — פסוק
 החרוט מאז בלבי בצמור-ברזל.
 הייתי בן 16, חבר מזה שנה וחצי ב-
 אירגון הצבאי הלאומי. האירגון היה תוכן
 חינו, הנושא היחידי לכל שאיפותינו ותק-
 חתינו.
 ולפתע, באותו חודש יוני של 1940,
 חרב עלינו עולמו. האירגון התפוגג, וראי-
 שיו האישיו זה את זה בבגידה.
 בשיא הפילוג נקראה פלוגתי — פלוגה
 ז', בפיקודו של האדריכל אביאל כץ —
 לאולם החשוך של בית-הספר ביל"ו בתל-
 אביב. מישנה, שלא ראנו את פניו בחשיכה,
 נאם בפנינו בשם הפלג הפורש של יאיר.
 לא ידעתי מיהו. רק הרבה יותר מאוחר
 נודע לי שהיה זה דוב גייכמן, מפקד
 המחוז. בקול עמוק, ששטף את האולם
 מקיר לקיר וחדר ללב 120 הצעירים וה-
 צעירות שהקשיבו בחושך בנושימה עצורה,
 הוא פתח באותן 15 המילים:

**"אנו הולכים אחר מנהיגינו,
 המובילים אותנו אל הקרב — כל
 עוד הם מובילים אותנו אל ה-
 קרב!"**

זכרתי בפסוק זה פעמים רבות לאחר-
 מכן, כשהירחתי בתלדותיו של אותו
 פילוג. כי נידמה לי שבו טמון לקח חשוב.
 (אני יכול לדבר על כך באובייקטיביות
 גמורה, כי לא הלכתי עם לח"י. וגם מאצ"ל
 פרשתי כעבור שנה, בעת הפילוג השני,
 ששיתק את האירגון עד כואו של בגין.)
 האם הפילוג הניק למאבק או הועיל ל-
 כיום ברור לי, עד מעט לכל
 ספק, כי הפילוג היה לטובת מא-
 בקה של המחתרת.
 לולא אותי פילוג, לא היתה המחתרת
 יוצאת למלחמה כאשר יצאה, ובגין לא היה
 מגיע לשלטון באצ"ל, וספק אם מדינת
 ישראל היתה קמה כאשר קמה.
 מדוע?
 אנסה להסביר את דעתי.
 כי יש לדבר חשיבות רבה לחי-
 נת ההכרעה העומדת ברגע זה
 בפני הבוחר הישראלי.

כל אירגון — גם באירגון-מלחמה
 מחתרת — נוצרת שגרה, נוצרת
 מסורת שמרנית. מתגבשים אינטרסים הפו-
 עלים כמעצור במכונה. מתגברת צמרת של
 ותיקים, המעוניינת בשמירת המצב הקיים.
 א גם בכל אירגון לוחם, מדיני או צבאי,
 ישנם גם אנשים נועזים, הרוצים בפעולה.
 הם מואסים באינטרסים, בשמירת הקיים,
 בשיגרה. תוך זמן קצר הם מתנגשים בצמ-
 רת הקיימת.
 רק לעיתים חרוקות מצליחים אנשים אלה
 להשתלט על האירגון מבפנים, ולהנהיגו
 לקראת פעולה. לרוב הם נכשלים בכך, כפי
 שנכשל יאיר.
ואז לא נותרת להם הכרירה
אלא להישאר באירגון כאפס מעי-
שה — או לפרוש ולהקים אירגון
קטן, חדש.
 יאיר הלך בדרך השניה.
ומאותו יום קבעו הוא — ויורי-
שיו — את קצב המלחמה.

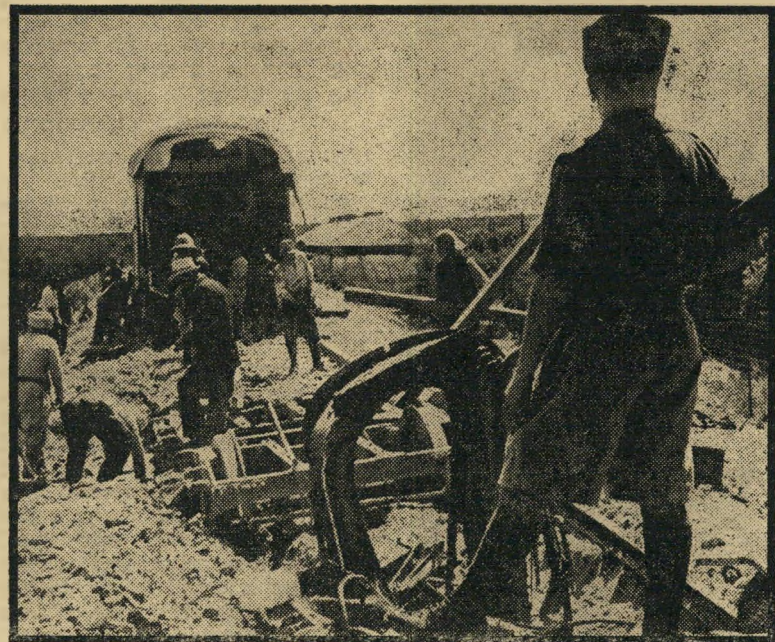
יך? כיצד יכול פלג קטנטן, המורכב
 מאנשים יוצאי-דופן, להטביע את חו-
 תמו על ציבור שלם?
באן פועל חוק פשוט — והוא חל
על מפלגות פוליטיות, בשם שי-

הוא חל על מתחרות צבאיות.
 היה זה כך:
 לח"י היה אירגון קטן. הוא מנה רק
 כמה מאות חברים. אולם חברים אלה היו
 מוכנים לכל. הם סיכנו את עצמם, הם
 העזו, הם היו מושהררים לגמרי מכל
 שיעבוד לאינטרס ולמנגנון.
כך החל לח"י לפעול — לברו,
כשהוא מוחרם ומנודה.
 היו אלה, תחילה, פעולות קטנות מאד.
 האפשרויות היו דלות, וגם התוצאות. אט-
 אט הצטבר נסיון, השתכללו האמצעים, גדלו
 האפשרויות. פעולות לח"י החלו מכות גלים.
ואז קרה דבר בלתי-נמנע: החי-
לה התסיסה בקרב אנשי-אצ"ל.

אירגון הצבאי הלאומי היה, כי
למובן, אירגון הרבה יותר גדול. אחרי
הפילוג נשארו בו רוב האנשים, רוב מצ-
יבריה-הנשק ורוב המקורות הכספיים.

מלח"י. ללח"י היו מאות חברים, לאצ"ל
 היו אלפים, אך להגנה היו רבבות. היו
 לה מחסני-נשק עצומים, לפי מימדי הימים
 ההם. היו לה כספים בשפע, מנגנון גדול,
 עורף ציבורי מאירגון, קיבוצים ברחבי ה-
 ארץ. אלפים מחבריה היו מגויסים גיוס
 מלא בפלוגות הפלמ"ח.
 חבריה-הגנה לא נפלו מחבריהם באצ"ל
 ובלח"י בשאיפתם לחרות לאומית, לסילוק
 השלטון הזר. אבל הם רצו שהמאבק ית-
 נהל בהגנה. "המוסדות הלאומיים", אשר
 ה"פורשים" כפרו במרותם.

לכן היו חבריה-הגנה סבלניים. במשך
 שנים הסתפקו בגימומוי של שרת, במל"י
 צות הריקות של דויד בן-גוריון. אך הם
 ראו את פעולות אצ"ל. הם ראו איך מגר-
 שים האנגלים את המפעלים מחופי הארץ,
 איך מחרימים האנגלים את מחסני נשק
 ההגנה של הקיבוצים.
ובאחד הימים החלו שואלים את

פעולות אצ"ל: שוטר אנגלי ליד רכבת שהופצה

עצמם: אם פועל אצ"ל הקטן,
שאינו לו עורף מאירגון, שאין לו
כסף, שאין לו צבא סדיר כמו
הפלמ"ח — מדוע לא נפעל גם
אנחנו?
 כך החלה התסיסה בפלמ"ח, שהתפשטה
 לכל יחידות ההגנה. יחידים פרשו ועברו
 לאצ"ל או ללח"י. אחדים (שהם כיום אנשי
 רפ"י) הקימו גוף לשיתוף פעולה עם ה-
 פורשים. האחרים הפעילו לחץ מלמטה.
כתוצאה מלחץ זה נאלצו "המור-
דות הלאומיים" להסכים לפעור
לות.

הפלמ"ח והח"י יצאו למאבק, וביצעו
 בקלות מיבצעים שמדיהם העמידו בכל
 את מעשי אצ"ל. קמה תנועת המרי העיברי,
 ובמשך תקופה קצרה אך מכרעת פעלו
 ההגנה, אצ"ל ולח"י במשותף ובמתואם.
בראש וראשונה שיה זה נצחוננו
של הקומוץ הקטן שפתח בפעולה.
 * * *
הן, בקיצור פשוט, מה שקרה. והוא
מה שקורה בכל מאבק פוליטי. תהיה מטי-
 רתו ותהינה שיטותיו כאשר תהינה.

גלגל קטנטן מפעיל גלגל גדול
 יותר. וזה מפעיל את הגלגלים
 האדירים.
 במיקרה שניתחנו היתה המטרה סילוק
 השלטון הזר. אך אין התהליך שונה כש-
 המטרה היא מהפכה חברתית, או שינוי
 פני המישטר בכל צורה אחרת.
כדאי לזכור זאת כיום, כשמת-
גבר הצורך להסל את המישטר
הקיים בישראל, ולהקים תחתיו
מישטר חדש.

הדבר לא יושג עלידי האופוזיציה ה-
 קיימת, כי גם היא שייכת למישטר, ואיבדה
 מזמן את התיאבון למאבק.
הדבר לא יושג גם עלידי נפיו
נות לכבוש את מפלגות האופוז-
יציה "מבפנים". אין זה אלא תרי
רוץ שדוף למו שרוצה להשתלב
במישטר הקיים, לזכות בהנאות
ובג'ובים, מבלי לוותר על הפוזת
של לוחם.

במדינת-ישראל אי-אפשר לכבוש מפלגה
 "מבפנים". הדבר לא הצליח אף במיקרה
 אחד. הוא בלתי-אפשרי, כי כל מפלגה משר-
 פעת במנגנון ובאינטרסים כלכליים, ושום
 כוח רעני, צעיר ולוחם לא יעמוד נגדם.
 לא נותר אלא הפתרון של לח"י.
כלומר: הקמתו של כוח חדש
מחוץ לכל המיסגרות הקיימות.
 כוח שיהיה משוחרר ממרות של "ותי-
 קים", מן השיעבוד למנגנונים ולאינטרסים.

וזו זה, אם יקום ויצליח, יקבע את
קצב המאבק לכל הכוחות הישנים הפו-
עלים במדינה.
 הא יללחם. הוא יפתח בפעולות, יזוים
 מאבקים ציבוריים, ירעיש את הכנסת.
אחרי כמה זמן ישאלו אנשי-
השורה במפלגות-האופוזיציה הי-
ישנות, תחילה מלחש ואחר-כך
בקול רם: מדוע הם מדברים כך,
ואנחנו לא? מדוע הם פועלים,
ואנחנו יושבים בחיבוקי-ידיים?
 תיוצר תסיסה. ייווצר לחץ. ואחרי זמן-מה
 יצטרכו לחול שינויים במפלגות הישנות.
הן תעמודנה בפני הכרירה: לי-
פעול או לאבד את חבריהן וארי
הדיהן.

כך זה יהיה בזירת המאבק לחיסול ה-
 כפיה הדתית.
 כך זה יהיה בזירת המאבק לביטול ה-
 מיששל הצבאי.
 כך זה יהיה בזירת המאבק לחיסול ה-
 אפליה העדתית, לשבירת השיעבוד למני-
 גנון הביורוקראטי, לפירוק המשק הטפילי,
 לקריעת חוקי-הכפייה למיניהם, ועוד ועוד.
בכל הזירות לא היתה עד היום
מלחמה של ממש. היתה רק העי-
מות-פנים מצד מפלגות מסורי-
בלות ושמןות, שנוח להם מאד כי
מצב הקיים, ושמואד לא נוה להם
להילחם.
 * * *
על כן התפקיד העומד לפנינו כיום הוא
ליצור את הגלגל הקטן, הראשון, שי-
ניע את הגלגלים האחרים.
כמו תמיד, זהו גם הפעם תפי-
קידו של הקומוץ הנבחר — של
בעלי אומץ-הלב ועוזי-הרוח המור-
כנים להיות יוצאי-דופן, המוכנים
לפרוש מן המיסגרות הישנות והי-
רקובות וללכת בראש.